

N.01/2014

Índex de Qualitat de la Prescripció Farmacèutica (IQF). Versió 2014

Març 2014

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

CatSalut

Servei Català
de la Salut

AUTORIA I COL-LABORACIONS

Autors

Ester Amado, Àmbit d'Atenció Primària de Barcelona ciutat. ICS.
Anna Coma, Consorci Sanitari de Barcelona. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Ramon Cruz, Gerència de Farmàcia i del Medicament. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Eduard Diogène, Unitat de Coordinació i Estratègia del Medicament. ICS.
Leonardo Galvan, Regió Sanitària de Lleida. Servei Català de la Salut (CatSalut).
David Magem, Gerència de Farmàcia i del Medicament. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Rosa Madrdejós, Unitat de Farmàcia d'Atenció Primària. Mútua Terrassa.
Miquel Torralba, Gerència de Farmàcia i del Medicament. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Maite Pérez, Centres d'Atenció Primària. Consorci Sanitari Integral.

Oficina tècnica

Ana Mª de Andrés, Àmbit d'Avaluació de Farmàcia. AQUAS
José Ángel Expósito, Àmbit d'Avaluació de Farmàcia. AQUAS

Direcció

Arantxa Catalán, Cap de l'Àmbit d'Avaluació de Farmàcia. AQUAS
Joan MV Pons, Responsable de l'Àrea d'Avaluació. AQUAS

Declaració Conflicte Interès

Els autors i col·laboradors han realitzat una declaració de conflicte d'interès.

Agraïments

Judit Cirera, Regió Sanitària de Lleida. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Cristina Ibáñez, Regió Sanitària de Barcelona. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Imma Moix, Regió Sanitària de Catalunya Central. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Mònica Palacios, Regió Sanitària de Girona. Servei Català de la Salut (CatSalut).
Lourdes Tamarit, Regió Sanitària de Barcelona. Servei Català de la Salut (CatSalut).

1. Introducció i objectius

L'Índex de Qualitat de Prescripció Farmacèutica (IQF) és una eina de la qual es dota al Catsalut per mesurar la dimensió científic-tècnica de la qualitat de la prescripció farmacèutica. L'objectiu final de l'IQF és fomentar l'ús dels fàrmacs més cost-efectius i reduir la variabilitat entre els professionals d'atenció primària i especialitzada de Catalunya.

L'IQF és una eina de gestió que permet avaluar de manera quantitativa i qualitativa la prescripció farmacològica efectuada pels metges d'una organització. D'aquesta manera, permet identificar les millors pràctiques i establir el *gold standard* o patró d'or de la prescripció, així com realitzar comparacions (*benchmarking*). Proporciona informació per a la presa de decisions, permet fixar els objectius de millora i és una eina d'implantació de polítiques sanitàries mitjançant la seva introducció en els contractes de gestió.

En general, els indicadors de prescripció poden ser classificats en funció de l'objectiu que es vol aconseguir, segons s'indica a la Taula 1.

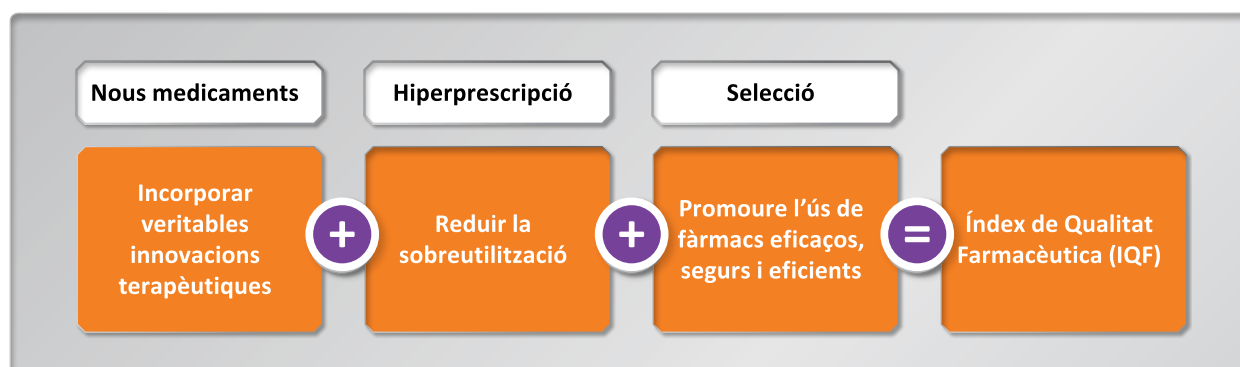
Taula 1. Classificació i objectius dels indicadors de prescripció.

Indicadors universals
El seu objectiu és potenciar estratègies adreçades a garantir l'ús racional dels medicaments d'una manera general.
Indicadors de prevalença
S'adrecen a mesurar el grau d'utilització de determinats grups de fàrmacs amb l'objectiu d'evitar la seva hiperprescripció o infraprescripció en una població determinada.
Indicadors de selecció
El seu objectiu és promoure l'ús dels fàrmacs més eficaços, segurs i eficients, per tal d'aconseguir una prescripció de qualitat. Prioritzen l'ús dels fàrmacs de primera elecció en patologies d'alta prevalença.

L'IQF 2014 està constituït per una bateria de 12 indicadors amb objectius específics de millora, distribuïts en tres dimensions (nous medicaments, hiperprescripció i selecció de medicaments) i ponderats d'acord amb la seva contribució a la millora global de la qualitat de la prescripció (Figura 1).

El seu disseny s'ha realitzat mitjançant el consens d'un grup d'experts d'acord amb l'evidència científica disponible i serà sotmès a revisió anual, per tal de reflectir l'estat del coneixement científic en cada moment. La puntuació màxima a assolir amb l'IQF és de 100 punts (Taula 2).

Figura 1. Objectius de les dimensions considerades a l'IQF 2014

Taula 2. Bateria d'indicadors que componen l'IQF 2014

Dimensions	Àrea Terapèutica	Punts	% de ponderació	
Nous medicaments	Ús de medicaments amb alternatives terapèutiques més adequades	25	25%	
Hiperprescripció	AINEs i fàrmacs per a patologies musculoesquelètiques	5	25%	
	Antiulcerosos	10		
	Benzodiazepines	5		
	Fàrmacs per a l'osteoporosi	5		
Selecció	Hipertensió arterial	IECAs	5	50%
		Antihipertensius	5	
	Antiulcerosos	5		
	Bifosfonats	5		
	Hipolipemians	10		
	Antidepressius	10		
	Antidiabètics no insulínics	10		

2. Càlcul de metes dels indicadors l'IQF 2014

La identificació de les metes a assolir, per tal de realitzar l'assignació dels punts corresponents a cadascun dels indicadors que componen l'IQF 2014, s'ha realitzat a partir de les dades basals procedents dels equips d'atenció primària (EAPs) corresponents a l'any anterior (2013).

S'han ordenat tots els equips per a cadascun dels indicadors en funció dels resultats obtinguts i s'han identificat aquells equips que realitzaven la millor pràctica. Posteriorment, i mitjançant un model estadístic ajustat, s'han establert els punts de tall per assignar les puntuacions a cada indicador. L'ajust estadístic escollit (ex. percentil 75, mitjana + 1DE,...) ha estat aquell que millor ajustava la distribució de les dades.

L'ajust estadístic realitzat permet distribuir la puntuació corresponent a cada indicador en funció del grau de compliment. D'aquesta manera els diferents equips poden aconseguir la màxima puntuació assignada (compliment total), part de la puntuació (compliment parcial) o una puntuació nul·la (compliment mínim) (Taula 3).

Taula 3. Puntuació de cada indicador en funció del grau de compliment i metes a assolir.

		Grau de compliment	Meta a assolir*	Puntuació
Nous medicaments	Avaluats 2009-2013	Total	<P15	20 punts
		Parcial	P15-P75	4-16 punts
		Mínim	≥P75	0 punts
	Avaluats 2014	Total	P≤50	5 punts
Hiperprescripció	Indicadors amb pes de 5 punts	Total	<mitjana - 1DE	5 punts
		Parcial	Entre +/- 1 DE	3 punts
		Mínim	≥mitjana + 1 DE	0 punts
	Indicadors amb pes de 10 punts	Total	<mitjana - 2DE	10 punts
		Parcial	Entre + 1 DE i - 2DE	2-8 punts
		Mínim	≥mitjana +1 DE	0 punts
Selecció	Indicadors amb pes de 5 punts	Total	>mitjana + 1DE	5 punts
		Parcial	Entre +/- 1 DE	3 punts
		Mínim	≤mitjana - 1 DE	0 punts
	Indicadors amb pes de 10 punts	Total	>mitjana + 2DE	10 punts
		Parcial	Entre - 1 DE i + 2DE	2-8 punts
		Mínim	≤mitjana - 1 DE	0 punts

DE: desviació estàndard; P: percentil.

* Per a la definició de les metes a assolir en cada indicador es van seleccionar els punts de tall mitjançant la realització d'un ajust estadístic.

3. Ús de medicaments amb alternatives terapèutiques més adequades o amb informació comparativa no concloent

Descripció: percentatge de medicaments prescrits amb alternatives terapèutiques més adequades (categoria C), o amb informació comparativa no concloent (categoria D), segons els informes d'avaluació publicats pel programa d'harmonització farmacoterapèutica de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària i comunitària del Servei Català de la Salut (PHF-APC)^a.

Numerador Nre. d'envasos de nous medicaments amb alternatives més adequades (categoria C) o amb informació comparativa no concloent (categoria D)	OBJECTIU
Denominador Nre. total d'envasos de medicaments prescrits	
Fórmula Numerador/denominador x 100	

Unitat de mesura: envasos

Puntuació màxima: 25 punts

Assignació de punts:

	Grau de compliment	Meta a assolir*	Punt de tall	Puntuació
Part fixa	TOTAL	<P15	0,93	20 punts
	PARCIAL	P15-P75	1,61-0,93	4-16 punts
	MÍNIM	≥P75	1,61	0 punts
Part variable	TOTAL	P≤50	*	5 punts

P: percentil.

* A determinar a final d'any.

Consideracions:

- ✓ Es consideraran nous medicaments amb alternatives més adequades aquells medicaments finançats, comercialitzats^b en els darrers cinc anys (2009-2013) i qualificats amb la categoria C ("Existeixen alternatives terapèutiques més adequades") o amb categoria D ("Alternativa terapèutica amb informació comparativa no concloent") pel PHF-APC del CatSalut.
- ✓ Els medicaments avaluats durant el 2014 i que siguin classificats com a C o D pel programa d'harmonització farmacoterapèutica de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària i comunitària seran agregats en una llista dinàmica.

^a Per al càlcul de l'IQF 2014 s'emprarà una llista de transició que també pot incloure fàrmacs avaluats pel Comitè d'Avaluació de Nous Medicaments (CANM) de l'Institut Català de la Salut o d'altres grups avaluadors nacionals o internacionals, si s'escau.

^b Es considerarà com a criteri de comercialització el moment en que el fàrmac es comença a dispensar en oficines de farmàcia.

- ✓ Els medicaments avaluats durant el 2014 i que siguin classificats com a C o D pel programa d'harmonització farmacoterapèutica de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària i comunitària seran agregats en una llista dinàmica.
- ✓ En relació a la llista dinàmica i a efectes d'avaluació, la consideració de l'activitat dels medicaments inclosos en aquesta llista serà la que es generi a partir del dia 1 del mes següent en què es va comunicar oficialment per part del CatSalut la seva inclusió en la llista dinàmica.
- ✓ El 80% del pes de l'indicador (20 punts) es calcularà en base als medicaments comercialitzats entre 2009-2013 ("part fixa"). El 20% restant (5 punts) es calcularà en base a la llista dels nous medicaments que s'avaluïn durant el 2014 i siguin qualificats amb la categoria C o D ("llista dinàmica"). Els 5 punts, s'assignaran en funció de la distribució que presentin els resultats a desembre de 2014 i segons el percentil 50 (5 punts pel 50% amb millor resultat).

Relació de medicaments inclosos en l'indicador universal de l'IQF 2014.

Acildini	Enalapril/lercanidipina	Pitavastatina
Agomelatina	Eslicarbazepina	Ranolazina
Aliskirèn /hidroclorotiazida	Ezetimiba/simvastatina	Retigabina
Amlodipina/valsartan/ hidroclorotiazida	Febuxostat	Risedronat mensual
Asenapina	Fentanil nasal	Roflumilast
Azitromicina col·liri	Fentanil sublingual	Rosuvastatina
Bazedoxifè	Hidromorfona	Saxagliptina
Bilastina	Indacaterol	Saxagliptina/metformina
Ciclesonida	Lacosamida	Silodosina
Cilostazol	Linagliptina	Sinecatequina
Colesevelam	Liraglutida	Sulfat de condroitina/glucosamina
Delapril/manidipina	Naproxèn/esomeprazole	Tafluprost
Denosumab	Olmesartan/amlodipina	Tapentadol
Dronedarona	Olmesartan/amlodipina/ hidroclorotiazida	
Dutasterida/tamsulosina	Oxicodona/naloxona	

La relació actualitzada dels principis actius que s'avaluïn en el decurs de 2014 i les seves qualificacions es poden consultar a la web del [programa d'harmonització farmacoterapèutica de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària i comunitària](#).

4. Hiperprescripció d'AINEs i medicaments per a patologies musculoesquelètiques

Descripció: Exposició poblacional a AINEs i medicaments per a patologies musculoesquelètiques.

<p>Numerador Quantitat consumida (mg) d'AINEs i medicaments per a patologies musculoesquelètiques</p>	<p>OBJECTIU</p>
<p>Denominador $DDD_{OMS} \times població^* \times \text{factor d'ajust per edat}^c \times 365$</p>	
<p>Fórmula Numerador/denominador x 1000</p>	

* segons població assignada al Registre Central d'Assegurats (RCA) del Catsalut.

Unitat de mesura: DHD (dosis diàries definides [DDD] per 1.000 habitants i dia).

Grups ATC considerats al numerador:

Antiinflamatoris i antireumàtics no esteroides	M01A
Altres agents antireumàtics específics	M01CX

Puntuació màxima: 5 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	<mitjana - 1DE	30,80	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	30,80-52,49	3 punts
MÍNIM	≥mitjana + 1 DE	52,49	0 punts

DE: Desviació estàndard.

^c Atès que el consum de medicaments està correlacionat positivament amb l'edat, l'estructura demogràfica segons edat de la població d'un territori és una variable que afecta a la valoració qualitativa del seu nivell DHD. Per corregir aquest fet, i perquè les diferències de DHD entre territoris no responguin a diferents estructures etàries, per cada unitat de càlcul territorial es calcula quin seria el valor de DHD que hagués tingut si la seva població tingués la mateixa estructura etària que Catalunya. Pels indicadors de prevalença només es té en compte la població amb dret a la prestació farmacèutica. No es té en compte la població pediàtrica ni les receptes que li han estat prescrites (concretament la població entre 0-14 anys). En aquest sentit, per a l'estandarització tampoc no es té en compte aquest tram d'edat (veure Annex 1).

5. Hiperprescripció d'antiulcerosos

Descripció: Exposició poblacional a antiulcerosos.

Numerador Quantitat consumida (mg) d'antiulcerosos	OBJECTIU
Denominador $DDD_{OMS} \times població^* \times \text{factor d'ajust per edat}^d \times 365$	
Fórmula Numerador/denominador x 1000	

* Segons població assignada al Registre Central d'Assegurats (RCA) del Catalunya.

Unitat de mesura: DHD (dosis diàries definides [DDD] per 1.000 habitants i dia).

Grups ATC considerats al numerador:

Fàrmacs per alteracions relacionades amb l'àcidesa	A02B
--	-------------

Puntuació màxima: 10 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	<mitjana - 2DE	91,23	10 punts
PARCIAL	Entre -2 DE i +1 DE	91,23-152,28	2-8 punts
MÍNIM	≥mitjana + 1 DE	152,28	0 punts

DE: Desviació estàndard.

^d Atès que el consum de medicaments està correlacionat positivament amb l'edat, l'estructura demogràfica segons edat de la població d'un territori és una variable que afecta a la valoració qualitativa del seu nivell DHD. Per corregir aquest fet, i perquè les diferències de DHD entre territoris no responguin a diferents estructures etàries, per cada unitat de càlcul territorial es calcula quin seria el seu valor de DHD que hagués tingut si la seva població tingués la mateixa estructura etària que Catalunya. Pels indicadors de prevalença només es té en compte la població amb dret a la prestació farmacèutica. No es té en compte la població pediàtrica ni les receptes que li han estat prescrites (concretament la població entre 0-14 anys). En aquest sentit, per a l'estandarització tampoc no es té en compte aquest tram d'edat (veure Annex 1).

6. Hiperprescripció de benzodiazepines i fàrmacs relacionats

Descripció: Exposició poblacional a benzodiazepines i fàrmacs relacionats.

Numerador Quantitat consumida (mg) de benzodiazepines i fàrmacs relacionats	OBJECTIU
Denominador $DDD_{OMS} \times població^* \times \text{factor d'ajust per edat}^e \times 365$	
Fórmula Numerador/denominador x 1000	

* Segons població assignada al Registre Central d'Assegurats (RCA) del Catalunya.

Unitat de mesura: DHD (dosis diàries definides [DDD] per 1.000 habitants i dia).

Grups ATC considerats al numerador:

Ansiolítics: benzodiazepines	N05BA
Hipnòtics i sedants: benzodiazepines	N05CD
Fàrmacs relacionats amb les benzodiazepines	N05CF

Puntuació màxima: 5 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	<mitjana - 1DE	67,35	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	67,35-104,73	3 punts
MÍNIM	≥mitjana + 1 DE	104,73	0 punts

DE: Desviació estàndard.

^e Atès que el consum de medicaments està correlacionat positivament amb l'edat, l'estructura demogràfica segons edat de la població d'un territori és una variable que afecta a la valoració qualitativa del seu nivell DHD. Per corregir aquest fet, i perquè les diferències de DHD entre territoris no responguin a diferents estructures etàries, per cada unitat de càlcul territorial es calcula quin seria el seu valor de DHD que hagués tingut si la seva població tingués la mateixa estructura etària que Catalunya. Pels indicadors de prevalença només es té en compte la població amb dret a la prestació farmacèutica. No es té en compte la població pediàtrica ni les receptes que li han estat prescrites (concretament la població entre 0-14 anys). En aquest sentit, per a l'estandarització tampoc no es té en compte aquest tram d'edat (veure Annex 1).

7. Hiperprescripció de medicaments per a l'osteoporosi

Descripció: Exposició poblacional a medicaments per a l'osteoporosi.

Numerador Quantitat consumida (mg) de medicaments per a l'osteoporosi	OBJECTIU
Denominador $DDD_{OMS} \times \text{població}^* \times \text{factor d'ajust per edat}^f \times 365$	
Fórmula Numerador/denominador x 1000	

* Segons població assignada al Registre Central d'Assegurats (RCA) del CatSalut.

Unitat de mesura: DHD (dosis diàries definides [DDD] per 1.000 habitants i dia).

Grups ATC considerats al numerador:

Bifosfonats	M05BA
Bifosfonats, combinacions	M05BB
Altres fàrmacs per a la mineralització òssia (denosumab, ranelat d'estronci)	M05BX
Hormones paratiroidals	H05AA
Calcitonines	H05BA
Moduladors selectius dels receptors estrogènics (raloxifè, bazedoxifè)	G03XC

Puntuació màxima: 5 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	<mitjana – 1DE	9,94	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	9,94-16,53	3 punts
MÍNIM	≥mitjana + 1 DE	16,53	0 punts

DE: Desviació estàndard.

^f Atès que el consum de medicaments està correlacionat positivament amb l'edat, l'estructura demogràfica segons edat de la població d'un territori és una variable que afecta a la valoració qualitativa del seu nivell DHD. Per corregir aquest fet, i perquè les diferències de DHD entre territoris no responguin a diferents estructures etàries, per cada unitat de càlcul territorial es calcula quin seria el valor de DHD que hagués tingut si la seva població tingués la mateixa estructura etària que Catalunya. Pels indicadors de prevalença només es té en compte la població amb dret a la prestació farmacèutica. No es té en compte la població pediàtrica ni les receptes que li han estat prescrites (concretament la població entre 0-14 anys). En aquest sentit, per a l'estandarització tampoc no es té en compte aquest tram d'edat (veure Annex 1).

8. Utilització d'IECA respecte a IECA + ARAII

Descripció: Utilització d'IECA.

Numerador Nre. DDD d'IECAs	OBJECTIU
Denominador Nre. DDD IECAs + DDD ARA II	
Fórmula Numerador/denominador x 100	

Unitat de mesura: DDD.

Grups ATC considerats:

Numerador	IECAs	C09A, C09B
Denominador	IECAs + ARA II	C09A, C09B, C09C, C09D

Puntuació màxima: 5 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	>mitjana + 1 DE	68,62	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	52,66-68,62	3 punts
MÍNIM	≤mitjana - 1 DE	52,66	0 punts

DE: Desviació estàndard.

9. Utilització d'antihipertensius recomanats

Descripció: Utilització d'antihipertensius (AHT) recomanats.

Numerador Nre. DDD antihipertensius recomanats	OBJECTIU
Denominador Nre. DDD total AHT (excepte furosemida i eplerenona)	
Fórmula Numerador/denominador x 100	

Unitat de mesura: DDD.

Grups ATC considerats:

Numerador*	Betablocadors: atenolol, bisoprolol, carvedilol, metoprolol	C07AB03, C07AB07, C07AG02, C07AB02.
	Diürètics: hidroclorotiazida, amilorida, clortalidona, indapamida	C03AA03, C03DB01, C03BA04, C03BA11
	IECA: captopril, enalapril, lisinopril, perindopril, ramipril, trandolapril	C09AA01, C09AA02, C09AA03, C09AA04, C09AA05, C09AA10.
	Calci-antagonistes: diltiazem, verapamil i amlodipina	C08DB01, C08DA01, C08CA01.
Denominador	Antihipertensius	C02
	Diürètics	C03
	Beta-blocadors adrenèrgics	C07
	Blocadors dels canals de calci	C08
	Fàrmacs actius al sistema renina-angiotensina	C09
S'exclouen furosemida i eplerenona		

* S'inclouen les combinacions a dosis fixes entre fàrmacs antihipertensius recomanats: captopril/hidroclorotiazida; enalapril/hidroclorotiazida; lisinopril/hidroclorotiazida; perindopril/indapamida; ramipril/hidroclorotiazida; verapamil/trandolapril; amilorida/hidroclorotiazida; atenolol/clortalidona; amilorida/hidroclorotiazida/atenolol, bisoprolol/hidroclorotiazida.

Puntuació màxima: 5 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 1DE	72,24	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	57,92-72,24	3 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	57,92	0 punts

DE: Desviació estàndard.

10. Utilització d'inhibidors de la bomba de protons recomanats

Descripció: Utilització d'inhibidors de la bomba de protons (IBP) recomanats.

Numerador Nre. DDD IBP recomanats	OBJECTIU
Denominador Nre. DDD total IBP	
Fórmula $\text{Numerador/denominador} \times 100$	

Unitat de mesura: DDD

Grups ATC considerats:

Numerador	Omeprazole	A02BC01
Denominador	Inhibidors bomba de protons	A02BC

Puntuació màxima: 5 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 1DE	93,81	5 punts
PARCIAL	Entre +/- 1 DE	86,45-93,81	3 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	86,45	0 punts

DE: Desviació estàndard.

11. Utilització de bifosfonats recomanats

Descripció: Utilització de bifosfonats recomanats.

Numerador Nre. DDD bifosfonats recomanats.	OBJECTIU
Denominador Nre. DDD total fàrmacs per a l'osteoporosis.	
Fórmula Numerador/denominador x 100.	

Unitat de mesura: DDD.

Grups ATC considerats:

Numerador*	Alendronat, Alendronat + Vitamina D**	M05BA04, M05BB03
Denominador*	Bifosfonats	M05BA
	Bifosfonats, combinacions	M05BB
	Altres fàrmacs per la mineralització òssia	M05BX
	Hormones paratiroidals	H05AA
	Calcitonines	H05BA
	Moduladors selectius dels receptors estrogènics	G03XC

* No s'inclouen els fàrmacs que estan indicats exclusivament en la malaltia de Paget.

** Només les presentacions amb la dosi recomanada.

Puntuació màxima: 5 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 1DE	70,90	5 punts
PARCIAL	Entre +/- 1 DE	49,54-70,90	3 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	49,54	0 punts

DE: Desviació estàndard.

12. Utilització d'hipolipemians recomanats

Descripció: Utilització d'hipolipemians recomanats.

Numerador Nre. DDD hipolipemians recomanats	OBJECTIU
Denominador Nre. DDD total fàrmacs hipolipemians	
Fórmula $\text{Numerador/denominador} \times 100$	

Unitat de mesura: DDD.

Grups ATC considerats:

Numerador	Estatines: simvastatina, pravastatina, atorvastatina 40mg i 80mg	C10AA01, C10AA03, C10AA05*
	Resines: colestiramina	C10AC01
	Fibrats: gemfibrozil i fenofibrat	C10AB04, C10AB05
Denominador	Agents modificadors dels lípids	C10

* Només les presentacions de 40mg i 80mg.

Puntuació màxima: 10 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 2DE	94,73	10 punts
PARCIAL	Entre - 1 DE i + 2DE	76,70-94,73	2-8 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	76,70	0 punts

DE: Desviació estàndard.

13. Utilització d'antidepressius recomanats

Descripció: Utilització d'antidepressius inhibidors selectius de la recaptació de serotonina (ISRS) i de la recaptació de serotonina i noradrenalina (ISRSN) recomanats.

Numerador Nre. DDD antidepressius recomanats	OBJECTIU
Denominador Nre. DDD total antidepressius (excepte antidepressius tricíclics i trazodona)*	
Fórmula Numerador/denominador x 100	

* Atesa la seva utilització minoritària com antidepressius.

Unitat de mesura: DDD.

Grups ATC considerats:

Numerador	Inhibidors de la recaptació de la serotonina: citalopram, fluoxetina, paroxetina, sertralina	N06AB04, N06AB03, N06AB05, N06AB06
Denominador	Inhibidors selectius de la recaptació de serotonina	N06AB
	Inhibidors no selectius de la MAO	N06AF
	Inhibidors de la MAO A	N06AG
	Altres antidepressius (excepte trazodona*)	N06AX

* Atesa la seva utilització minoritària com antidepressius.

Puntuació màxima: 10 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 2DE	74,82	10 punts
PARCIAL	Entre - 1DE i + 2DE	55,94-74,82	2-8 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1DE	55,94	0 punts

DE: Desviació estàndard.

14. Utilització d'antidiabètics no insulínics recomanats

Descripció: Utilització d'antidiabètics no insulínics (ADNI) recomanats.

Numerador Nre. DDD antidiabètics no insulínics recomanats	OBJECTIU
Denominador Nre. DDD total d'antidiabètics no insulínics	
Fórmula $\text{Numerador} / \text{denominador} \times 100$	

Unitat de mesura: DDD.

Grups ATC considerats:

Numerador	Biguanides: metformina	A10BA02
	Sulfonilurees: gliclazida, glimepirida i glipizida*	A10BB09, A10BB12, A10BB07
Denominador	Antidiabètics no insulínics	A10B

* D'acord amb les recomanacions de les "Pautes per a l'harmonització del tractament farmacològic de la diabetis mellitus tipus 2" del PHF-APC.

Puntuació màxima: 10 punts

Assignació de punts:

Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 2DE	86,01	10 punts
PARCIAL	Entre - 1 DE i + 2DE	66,61-86,01	2-8 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	66,61	0 punts

DE: Desviació estàndard.

ANNEX 1

Població assegurada oficial CatSalut amb dret a la prestació farmacèutica. Tall 2013

Trams d'edat considerats	Habitants Catalunya	%
15 - 44 anys	3.065.374	49,18%
45 - 64 anys	1.876.414	30,10%
65 - 74 anys	613.776	9,85%
75 - 84 anys	482.020	7,73%
85 anys o més	195.335	3,13%
TOTAL	6.232.919	100,00%

Població assegurada oficial CatSalut amb dret a la prestació farmacèutica. Tall 2014

Trams d'edat considerats	Habitants Catalunya	%
15 - 44 anys	3.010.775	48,42%
45 - 64 anys	1.893.212	30,45%
65 - 74 anys	639.865	10,29%
75 - 84 anys	472.198	7,59%
85 anys o més	201.844	3,25%
Total	6.217.894	100,00%

ANNEX 2

Ús de medicaments amb alternatives terapèutiques més adequades o amb informació comparativa no concloent

	Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
PART FIXA	TOTAL	< P15	0,93	20 punts
	PARCIAL	P15-P30	0,93-1,11	16 punts
	PARCIAL	P30-P45	1,11-1,24	12 punts
	PARCIAL	P45-P60	1,24-1,38	8 punts
	PARCIAL	P60-P75	1,38-1,61	4 punts
	MÍNIM	≥ P75	1,61	0 punts
PART FIXA	TOTAL	P≤50	*	5 punts

* A determinar a final d'any.

Indicadors d'Hiperprescripció

HIPERPRESCRIPCIÓ D'AINES I MEDICAMENTS PER A PATOLOGIES MUSCULOESQUELÈTIQUES			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	< mitjana - 1DE	30,80	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	30,80-52,49	3 punts
MÍNIM	≥ mitjana + 1 DE	52,49	0 punts

HIPERPRESCRIPCIÓ D'ANTIULCEROSOS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	< mitjana - 2DE	91,23	10 punts
PARCIAL	Entre -2 DE i -1 DE	91,23-111,58	8 punts
PARCIAL	Entre -1DE i mitjana	111,58-131,93	4 punts
PARCIAL	Entre mitjana i +1DE	131,93-152,28	2 punts
MÍNIM	≥ mitjana + 1 DE	152,28	0 punts

HIPERPRESCRIPCIÓ DE BENZODIAZEPINES I FÀRMACS RELACIONATS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	< mitjana - 1DE	67,35	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	67,35-104,73	3 punts
MÍNIM	≥ mitjana + 1 DE	104,73	0 punts

HIPERPRESCRIPCIÓ DE MEDICAMENTS PER A L'OSTEOPOROSI			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	< mitjana - 1DE	9,94	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	9,94-16,53	3 punts
MÍNIM	≥ mitjana + 1 DE	16,53	0 punts

Indicadors de Selecció

UTILITZACIÓ D'IECA RESPECTE A IECA + ARAI			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 1DE	68,62	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	52,66-68,62	3 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	52,66	0 punts

UTILITZACIÓ D'ANTIHIPERTENSIVS RECOMANATS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 1DE	72,24	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	57,92-72,24	3 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	57,92	0 punts

UTILITZACIÓ D'INHIBIDORS DE LA BOMBA DE PROTONS RECOMANATS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 1DE	93,81	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	86,45-93,81	3 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	86,45	0 punts

UTILITZACIÓ DE BIFOSFONATS RECOMANATS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 1DE	70,90	5 punts
PARCIAL	Entre -/+ 1 DE	49,54-70,90	3 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	49,54	0 punts

UTILITZACIÓ D'HIPOLIPEMIANTS RECOMANATS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 2DE	94,73	10 punts
PARCIAL	Entre + 1DE i + 2DE	88,72-94,73	8 punts
PARCIAL	Entre mitjana i +1DE	82,71-88,72	4 punts
PARCIAL	Entre -1DE i mitjana	76,70-82,71	2 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	76,70	0 punts

UTILITZACIÓ D'ANTIDEPRESSIUS RECOMANATS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 2DE	74,82	10 punts
PARCIAL	Entre + 1DE i + 2DE	68,53-74,82	8 punts
PARCIAL	Entre mitjana i +1DE	62,23-68,53	4 punts
PARCIAL	Entre -1DE i mitjana	55,94-62,23	2 punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	55,94	0 punts

UTILITZACIÓ D'ANTIDIABÈTICS NO INSULÍNICS RECOMANATS			
Grau de compliment	Meta a assolir	Punt de tall	Puntuació
TOTAL	> mitjana + 2DE	86,01	10 punts
PARCIAL	Entre + 1DE i + 2DE	79,54-86,01	8 punts
PARCIAL	Entre mitjana i +1DE	73,07-79,54	4 punts
PARCIAL	Entre -1DE i mitjana	66,61-73,07	2-punts
MÍNIM	≤ mitjana - 1 DE	66,61	0 punts

Aquest document ha estat elaborat en el marc del Programa d'Innovació i Suport a l'Àmbit del Medicament per l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya.

Cita d'aquest document:

Suggerim que aquest document se citi de la manera següent:

Índex de Qualitat de la Prescripció Farmacèutica (IQF). Versió 2014. Barcelona: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya. Servei Català de la Salut. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya; 2014. (Programa d'Innovació i Suport a l'Àmbit del Medicament; 01/2014).

www.gencat.cat/catsalut

© 2014, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Servei Català de la Salut. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 3.0 de Creative Commons.

La llicència es pot consultar a:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/>

Edita: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS)

Març 2014. Barcelona

Dipòsit Legal: B 9531-2014